

VARHAISKASVATUKSEN KUULUMISIA

Varhaiskasvatus on tällä hetkellä monien mielessä niin meidän paikallisten ihmisten kuin valtakunnallisella taholla asti. Tämän hallituskauden aikana on puhuttu niin päivähoitomaksujen korottamisesta ja alentamisesta kuin maksuttomasta päivähoidosta. Meillä päällimmäisenä murheena on varmaan ollut päiväkodin mittava vesivahinko tammikuussa 2016.

Varhaiskasvatus on viime vuosina ollut melkoisessa murroksessa. Vanha päivähoitolaki vuodelta 1973 uusiutui. Uusi varhaiskasvatustilaki astui voimaan v. 2015. Tosin siinäkin oli asioita, joista ei päästy yksimielisyyteen, sen vuoksi varhaiskasvatustilasta astui toistaiseksi voimaan vasta ensimmäinen osa. Toista osaa valmistellaan vielä. Varhaiskasvatusta määrittelee edelleen kirjava joukko lakeja. Tarkoitus on, että kun toinen osa varhaiskasvatustilasta joskus hyväksytään, kaikki varhaiskasvatusta säätelevät asiat löytyisivät yhden lakikokonaisuuden alta. Varhaiskasvatus siirtyi sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudesta opetusministeriön alaisuuteen ja opetushallitus antoi kunnille uudet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet v. 2016 lopulla, joka velvoitti kaikkia kuntia tekemään uudet varhaiskasvatussuunnitelmat. Tätä valmistelutyötä on Punkalaitumellakin tehty koko kevätkausi. Uusi varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017 alkaen kaikissa kunnissa. Päivähoitomaksut ovat olleet moneen otteeseen tapetilla valtakunnallisella tasolla. On puhuttu maksujen korottamisesta, alentamisesta, tuntiperusteisesta päivähoitomaksusta ja maksuttomasta päivähoidosta ja myös subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoittamisesta. Uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki astui voimaan 1.3.2017. Tämä laki on selvästi ajamassa varhaiskasvatuksen maksuperusteita tuntiperusteiden suuntaan. Punkalaitumella otettiin käyttöön tuntivälys maksujen määräämiseen, eli vanhemmat valitsevat tuntivälyksestä oman tarpeen mukaisen tuntivälyksen, jonka perusteella varhaiskasvatusmaksu määräytyy määritellyllä prosentilla kokoaikaisesta maksusta. Subjektiivinen päivähoito-oikeus on voimassa edelleen. Sitä on rajattu vain niin, että jos toinen vanhemmista tai molemmat ovat kotona, on lapsen subjektiivinen päivähoito-oikeus 20 tuntia viikossa. Muuten varhaiskasvatusta tarjotaan tarpeen mukaan.

Mitä kuuluu Punkalaitumen varhaiskasvatukseen:

Päiväkoti toimii edelleen väistötiloissa kahdessa yhdistetyssä rivitalokaksiossa Riissuontiellä ja perhepäivähoidon varahoitoyksikkö kolmiossa myös Riissuontiellä. Päiväkodissa on kaksi ryhmää, joista toinen ryhmä tarjoaa vuoroa aamusta iltaan ja tarvittaessa myös viikonloppuisin. Toinen ryhmä on ns. normaalihoitoajan ryhmä. Kummassakaan ryhmässä ei ole tilojen puolesta resurssia tarjota täysimittaiselle ryhmälle toimintaa. Haasteelliseksi tilanteen tekee myös se, että kumpikin ryhmä on ns. sisarusryhmä, eli yli 3 v. lasten ryhmä, jossa on myös alle 3 v. lapsia tuplapaikalla. Vuorohoidon pitkä päivittäinen aukioloaika ja viikonlopun hoitojärjestelyt tekevät myös haastetta henkilökunnan työvuorojen ja henkilöstömitoituksen yhteensovittamisessa.

Perhepäivähoitajien määrä Punkalaitumella on ollut vähenemään päin jo monta vuotta. Tällä hetkellä kotona työskenteleviä perhepäivähoitajia on 5, lisäksi perhepäivähoitajia työskentelee perhepäivähoidon varahoitoyksikkö Variksessa. Perhepäivähoidon haasteena on hoitajien siirryttyä v. 2011 työaikalain piiriin heidän keskimäärin 8 tunnin työpäivänsä, jossa on yhteensovittamista vanhempien 8 tunnin työpäivän kanssa, hoitajan lasten hoitoajat, kun eivät välttämättä ole yhtenäiset, ja vanhempien työaikaan pitää lisätä vielä lasten tuonti- ja hakuaikaa. Perhepäivähoitajien työaika

tasataan vapaana pois 4 kk:n tasoittumisjaksolla. Sen vuoksi varahoidon tarve on huomattavasti lisääntynyt ja Varista tarvitaan säännöllisesti. Toisaalta vanhempien ja lasten kannalta on selkeää, että varahoitoa tarjotaan aina samassa paikassa.

Tulevana haasteena on uuden päiväkodin saaminen kuntaan, joka lisäisi hoitopaikkojen määrää, kun ryhmät voisivat toimia täysimittaisina. Se takaisi varhaiskasvatuksen tarjonnan määrän jatkossakin, vaikka perhepäivähoidon tarjonta vähentyisikin. Varhaiskasvatuksen lapsimääriin ei ole näkyvissä ja odotettavissa mitään suuria muutoksia.

Uuden päiväkodin rakennuttamisen valmistelu on vienyt aikaa. Kun selvisi, että vanhaa päiväkotia ei kannata korjata, on uuden päiväkodin paikkaa haettu ja mietitty monelta suunnalta. Tällä hetkellä tilanne on se, että päiväkotia on päätetty rakentaa Riissuontien varteen viimeisten omakotitalojen taakse. Lisäksi on tehty päätös hirsipäiväkodin rakentamisesta, jonka pitäisi taata puhtaampi ja terveellisempi sisäilma. Kaavamuutoksen käsittely on alkanut. Vielä ei ole selvillä mitään aikataulua rakentamiselle, mutta toivoa uudesta päiväkodista jo on.

Pirkko-Liisa Henttinen

varhaiskasvatusjohtaja